

Dosarul nr. 2ra-1702/20

Prima instanță - (Judecătoria Ungheni, sediul central) V. Stratulat
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Malii, I. Dutca, O. Cojocaru

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Veaceslav Roșca în numele și interesele Mariei Pîrțac,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Pîrțac împotriva lui Constantin Pîrțac și Ecaterina Pîrțac, intervenienți accesorii Elena Moțpan, Nina Arionesei, Zinaida Pîrțac, notarul Rodion Butnaru, cu privire la declararea nulității actelor juridice și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 noiembrie 2017, avocatul Veaceslav Roșca a depus cerere de chemare în judecată, în numele și interesele Marianei Pîrțac, împotriva lui Constantin Pîrțac și Ecaterina Pîrțac, intervenienți accesorii Elena Moțpan, Nina Arionesei, Zinaida Pîrțac, notarul Rodion Butnaru, prin care a solicitat declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 5755 din 1 iulie 2015 și certificatul de moștenitor legal nr. 4016 din 13 mai 2015, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 9 iunie 2010 a decedat mama ei Ana Pîrțac, care până la deces, nu a testat averea care îi aparținea, iar din anul 2010 și până în 2016, momentul depunerii cererii, la cota-parte de $\frac{1}{2}$ ce îi revine defunctei, au avut dreptul de a pretinde soțul supraviețuitor și copii celui decedat.

Reclamanta este fiica lui Constantin Pîrțac, la fel și Ecaterina Pîrțac, Elena Moțpan, Nina Arionesei, Zinaida Pîrțac sunt fiicele lui Constantin Pîrțac.

La 13 mai 2016 a apelat la Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni, solicitând oferirea informației privind trecerea dreptului de proprietate asupra cote-părți ce îi aparținea defunctei și a stabilit că, terenul cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,1536 ha, cu destinația pentru construcție, amplasat în s. Bălănești, r-nul Nisporeni, construcție cu nr. cadastral xxxxx - casa individuală de locuit, cu suprafața de 130,8 m.p., amplasată în localitatea Bălănești, r-nul Nisporeni, construcție, nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 22 m.p., construcție, cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 20,4 m.p. și construcție cu nr. cadastral xxxxx, cu

suprafața de 2,8 m.p., toate amplasate în satul Bălănești, r-nul Nisporeni, aparțin cu drept de proprietate Ecaterinei Pîrțac.

Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile relatate a fost dobândit de Ecaterina Pîrțac la 10 iulie 2015 prin intabularea în registrul de stat al OCT filiala Nisporeni, realizarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile fiind posibilă în temeiul certificatului de moștenitor legal nr.4016 din 13 mai 2015 atestat de notarul public Butnaru Rodion.

Ulterior la 1 iulie 2015 Constantin Pîrțac în temeiul contractului de donație nr.5755, a donat fiicei Ecaterina Pîrțac, bunurile imobile din speță.

Consideră că notarul public Rodion Butnaru nu a acționat legal la atestarea certificatului de moștenitor legal nr. 4016 din 13 mai 2015, prin care s-a recunoscut Constantin Pîrțac ca moștenitor al averii Anei Pîrțac de $\frac{1}{2}$ cotă-parte și, respectiv, Constantin Pîrțac nu a acționat legal la încheierea contractului de donație nr. 5755 din 1 iulie 2015.

Iar, certificatul nr. 4016 din 13 mai 2015 este lovit de nulitate absolută în conformitate cu art. 217 din Codul civil.

Consideră că pârâtul Constantin Pîrțac urma să se adreseze în instanța competentă solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii, în procedura specială, deoarece după decesul soției nu a fost autentificat testamentul de către Pîrțac Ana asupra cotei-părți, iar în decurs de 6 luni de după deces nu s-a adresat la notar solicitând deschiderea dosarului succesoral.

Prin hotărârea din 8 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul central, s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Maria Pîrțac împotriva lui Constantin Pîrțac și Ecaterina Pîrțac, intervenienți accesorii Elena Moțpan, Nina Arionesei, Zinaida Pîrțac, notarul Rodion Butnaru, cu privire la declararea nulității actelor juridice și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 18 noiembrie 2019, avocatul Veaceslav Roșca, în interesele Mariei Pîrțac, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei decizii noi.

Prin decizia din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Veaceslav Roșca în interesele Mariei Pîrțac și s-a menținut hotărârea din 8 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul central.

În motivare, Colegiul instanței de apel a conchis că prima instanță just a conchis că, notarul public Butnaru Radion corect a eliberat lui Constantin Pîrțac certificat de moștenitor legal, fiind confirmată intrarea în posesia patrimoniului succesoral prin înscrisurile prezentate la materialele cauzei.

În sensul dat a reținut că, conform potrivit art. 1517 din Codul civil (în vigoare în perioada de referință), termenul de 6 luni se calculează de la data deschiderii succesiunii, adică când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral și nu de la data decesului persoanei.

Prin urmare, la caz, acceptarea succesiunii a avut loc în interiorul termenului de prescripție.

Mai mult, notarul a respectat și procedura de înștiințare a tuturor moștenitorilor legali, însă nimeni nu a pretins la acceptarea succesiunii decât intimatul Constantin Pîrțac.

Certificatul de moștenitor legal nr. 4016 din 13 mai 2015 a fost emis cu respectarea prevederilor legale, astfel, faptul că apelantul nu s-a adresat la notar în termen de 6 luni pentru acceptarea succesiunii, motivând că a omis acest termen din necunoștință și fiind plecată la muncă peste hotarele țării, nu constituie temei de anulare a certificatului de moștenitor legal.

Referitor la capătul de cerere privind anularea contractului de donație din 1 iulie 2015 încheiat între Constantin Pîrțac și Ecaterina Pîrțac, instanța de apel a remarcat că reclamanta nu a identificat care sunt circumstanțele care ar determina declararea nulă a contractului de donație, cu excepția caracterului de continuitate a certificatului de moștenitor legal, pe care îl consideră nul.

Instanța de apel a menționat că deoarece nu au fost stabilită ilegalitatea certificatului de moștenitor, pe cale de consecință nici contractul de donație nu poate fi supus nulității, or, actul juridic contestat a fost încheiat cu întrunirea condițiilor de valabilitate.

Astfel, instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe ca fiind una corectă și întemeiată, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, alegațiile aduse în cererea de apel fiind declarative și lipsite de suport legal și probatoriu.

La 9 octombrie 2020, prin intermediul poștei, avocatul Veaceslav Roșca, acționând în numele și interesele Mariei Pîrțac, a declarat recurs împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată integral decizia și hotărârea, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că decizia contestată este ilegală și neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi casată în temeiul art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul recurenților a invocat că, notarul a fost obligat să refuze deschiderea procedurii succesorală, odată cu omiterea termenului special instituit prin lege, având în vedere faptul că a expirat termenul de 6 luni prevăzut de art.1517 din Codul civil.

Astfel, consideră că argumentele instanțelor precum că Constantin Pîrțac a intrat în posesia averii după decesul soției în 2010, a achitat impozitul imobiliar și a administrat bunurile, urmează a fi apreciate critic pe motiv că soțul supraviețuitor urma să realizeze dreptul la moștenire în termen.

La fel urmează a fi apreciate critic și afirmațiile că notarul Rodion Butnaru, a chemat moștenitorii prin publicarea avizului în Monitorul Oficial, deoarece această publicare a survenit urmare deschiderii dosarului succesoral, acțiune inițială ilegală.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată avocatului Veaceslav Roșca, reprezentantul recurenței Maria Pîrțac, prin intermediul poștei electronice, la 14 august 2020, iar cererea de recurs a fost

depusă la 9 octombrie 2020, în termenul prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 9 noiembrie 2020 în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referințe, prin care să-și exprime poziția.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Veaceslav Roșca în numele și interesele Mariei Pîrțac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Veaceslav Roșca în numele și interesele Mariei Pîrțac.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru